

NOTAT

vedrørende hørings svar til L 133

Forslag til Lov om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om jagt og vildtforvaltning og forskellige andre love

(Gennemførelse af direktiver om naturbeskyttelse)

Udkast til lovforslaget blev udsendt i ekstern høring med brev af 4. februar 2008. Høringsfristen udløb den 15. februar 2008.

Lovforslaget blev sendt til høring hos en bred kreds, jf. bemærkningerne til lovforslaget.

By- og Landskabsstyrelsen har modtaget i alt 46 hørings svar, hvoraf 21 myndigheder og organisationer, herunder **Dansk Industri, Advokatrådet, Fagligt Fælles Forbund, Dansk Energi, Dansk Firmadrætsforbund, Forsikring og Pension, KTO** oplyser, at man ikke har bemærkninger til lovforslaget.

Tre organisationer, **Dansk Arbejdsgiverforening, Forbrugerrådet og WWF Verdensnaturfonden** har ikke forholdt sig til lovforslaget.

De grønlandske myndigheder har efterfølgende afgivet hørings svar. De oplyser, at de ingen bemærkninger har til lovforslaget.

De færøske myndigheder er blevet hørt, men har ikke afgivet hørings svar.

Foruden de ændringer, der fremgår af dette notat, er der foretaget mindre lovtekniske korrektioner i lovforslaget efter drøftelser med Justitsministeriet.

I det følgende gennemgås de væsentligste hørings svar til de ovenfor nævnte punkter, idet der er fokuseret på fremført kritik. Kommentarer hertil er anført i kursiv.

Det skal bemærkes, at hørings svarene kun er gengivet i hovedtræk. Ønskes detaljerede oplysninger om svarenes indhold, henvises der til de fremsendte hørings svar.

Generelle bemærkninger

Friluftsrådet, WWF Verdensnaturfonden, Danmarks Jægerforbund og Dansk Ornitologisk Forening kritiserer den korte høringsfrist på 11 dage.

Miljøministeriet har noteret sig kritikken af høringsfristen.

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) kritiserer endvidere, at lovforslaget ikke også indeholder bestemmelser, der gennemfører habitatdirektivets artikel 12 om en streng beskyttelsesordning for nogle særlige dyre- og plantearter.

Regeringen har besluttet at udskyde den supplerende gennemførelse af habitatdirektivets artikel 12 og fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 5, som ikke er omfattet af Europa-Kommissionens åbnings skrivelser, til folketingssamlingen 2008/2009.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Dansk Land- og Strandjagt (DLS) tager afstand fra, at bemyndigelsesbestemmelserne ”ministeren kan fastsætte regler” gøres til pligtbestemmelser, som: ”ministeren **fastsætter** regler”. Herved mener DLS, at ministeren får større magt, og lokalbefolkningen tilsvarende mindre.

Europa-Kommissionen har i åbnings skrivelser gjort opmærksom på, at der skal etableres en præcis retlig ramme, som sikrer, at direktiverne retligt og ikke blot faktisk anvendes fuldt ud. Det vil sige, at det skal fremgå klart af den danske lovgivning, hvilke pligter ministeren har efter direktiverne. I lovforslaget foreslås der derfor bl.a. indsat bestemmelser, der fastsætter en pligt for miljøministeren til at fastsætte regler og gennemføre foranstaltninger, som er nødvendige for at gennemføre eller anvende De Europæiske Fællesskabers direktiver, herunder habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet. Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Konkrete bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1 – Lov om naturbeskyttelse

Til ændringsforslag nr. 3 (§ 30, stk. 2-4): Pligten til at iværksætte bevaringsforanstaltninger

Kommunernes Landsforening anbefaler, at det i lovforslaget præciseres, hvem der er ansvarlig myndighed, og forudsætter, at kommunerne ikke får opgaver direkte på baggrund af de nye regler i § 30, stk. 2 og 3.

Lovforslaget er en følge af EF-domstolens praksis og Europa-Kommissionens åbnings skrivelser, hvorefter forpligtelserne efter fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet skal gøres til genstand for en detaljeret, klar og præcis gennemførelse.

Lovforslaget formaliserer miljøministerens pligt til at opfylde habitatdirektivets art. 12, stk. 4, og art. 14 og ændrer ikke ved kommuners og regioners kompetencer eller opgavebyrde i gennemførelsen af naturdirektiverne. Kommunerne får således ikke nye opgaver på baggrund af den foreslåede regel.

Det er præciseret i lovforslagets økonomiske og administrative bemærkninger.

Danmarks Idræts-Forbund (DIF) støttet af **Dansk Sejlunion og Foreningen af Lystbådehavne i Danmark** opfordrer til, at evt. adgangsbegrænsninger til naturen udformes i et samarbejde med brugerne, hvis begrænsningerne rammer andre end indsamlere. **Danmarks Jægerforbund** forventer ikke, at evt. begrænsninger i adgangen til visse arealer får betydning for lodsejernes jagt,

og lægger vægt på, at restriktioner på offentlighedens adgang administreres til mindst mulig gene for friluftsudøvere.

Med den formelle gennemførelse af direktivets forpligtelser er der ikke lagt op til ændring af de procedurer, som hidtil har været fulgt ved nødvendige adgangsbegrænsninger for at beskytte naturen. Således vil evt. bekendtgørelser komme i høring, og konkrete tiltag, som staten måtte anse for nødvendige, vil blive drøftet i relevante fora.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Til ændringsforslag nr. 6 [§ 5 i det tilrettede lovforslag] (§ 31, stk. 4): Mulighed for at fastsætte regler om at udplante eller så planter, der ikke er naturligt hjemmehørende i Danmark

Dansk Skovforening foreslår, at ordet ”planter” i bestemmelsen erstattes med ”plantearter”, da proveniensspørgsmålet ikke indgår i habitatdirektivets skovnaturtypebeskyttelse. Foreningen ønsker endvidere fastslået, at bestemmelsen ikke bør kunne udnyttes til at fastsætte forbud mod at anvende importerede provenienser, der er godkendt til anvendelse i EU, selvom disse ikke måtte være naturligt vildtvoksende i Danmark.

Den foreslåede bestemmelse er identisk med den gældende bestemmelse i naturbeskyttelseslovens § 31, stk. 3, bortset fra, at der med lovforslaget fastsættes en formel pligt for ministeren til at fastsætte sådanne regler, i det omfang habitatdirektivets bestemmelser om artsbeskyttelse forpligter hertil. Lovforslaget er således af formel karakter, således som det også fremgår af lovbemærkningerne, og medfører ingen substansændringer.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Til ændringsforslag nr. 7 [§ 6 i det tilrettede forslag] (§ 50, stk. 3 - 5): Begrænsning af fredningsnævnenes mulighed for at dispensere fra fredninger

Friluftsrådet og Danmarks Idræts-Forbund (DIF) støttet af **Dansk Sejlunion og Foreningen af Lystbådehavne i Danmark** understreger vigtigheden af, at afslag på dispensationer fra fredninger, der berører friluftslivet, sker på baggrund af pålidelige videnskabelige oplysninger.

Arealudviklingselskabet I/S finder, at den foreslåede lovtekst kan forstås således, at den ikke giver mulighed for dispensationer, som indebærer fysiske omlægninger af yngle- og rasteområder, f.eks. for grønbroget tudse.

Bestemmelserne implementerer habitatdirektivets art. 12, stk. 4, som begrænser muligheden for at dispensere fra fredningsbestemmelser. Bestemmelserne svarer til § 12 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 med senere ændring.

Miljøministeriet v/ By- og Landskabsstyrelsen er ved at udarbejde en vejledning, som bl.a. vil vejlede om beslutningsgrundlaget for disse afgørelser samt rækkevidden af forbudsbestemmelsen. Det vil her bl.a. fremgå, at forbuddet mod at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for f.eks. grønbroget tudse skal ses i lyset af princippet om opretholdelse af økologisk funktionalitet. Opretholdelse af den økologiske funktionalitet betyder, at det vil være muligt inden for rammerne af

direktivet at nedlægge/beskadige en lokalitet, hvis dette modsvares af forbedringer et andet sted i samme økologiske netværk. Der vil således være en mulighed for at dispensere, hvis det indebærer fysiske omlægninger af et yngle- og rasteområde, så områdets økologiske funktionalitet opretholdes.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

DOF savner en bestemmelse om, at fredningsnævnet ikke må meddele dispensation, hvis det ansøgte kan skade arter på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1.

Fuglearter, som er på udpegningsgrundlaget for Danmarks 113 fuglebeskyttelsesområder, er omfattet af habitatdirektivets art. 6, hvorefter der kun må meddeles dispensation fra en fredning, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Bestemmelsen er implementeret i § 50, stk. 2. Miljøministeriet er ikke bekendt med, at der foreligger afgørelser fra EF-domstolen om, at der i medfør af fuglebeskyttelsesdirektivets art. 4, stk. 1, påhviler medlemsstaterne en pligt til at gennemføre en streng beskyttelse for alle bilag 1-fuglearter også uden for fuglebeskyttelsesområderne.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Til ændringsforslag nr. 10 [§ 9 i det tilrettede forslag] (§ 71, stk. 4 - 6): Pligt for miljøministeren til at fastsætte regler og træffe passende foranstaltninger til at beskytte, opretholde eller genskabe tilstrækkelige levesteder mv. for vilde fugle)

Danmarks Jægerforbund finder, at bestemmelsen i stk. 6, som forpligter ministeren til at træffe passende foranstaltninger for at beskytte mv. levesteder for vilde fuglearter, er overflødig, da den også er medtaget i jagt og vildtforvaltningsloven.

Bestemmelserne i henholdsvis naturbeskyttelsesloven og jagt og vildtforvaltningsloven supplerer hinanden. Naturbeskyttelsesloven indeholder instrumenter, som har betydning for beskyttelsen af fugles levesteder, f.eks. arealfredninger.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Danske Havne henviser til bestemmelsen i Habitatdirektivets artikel 6, stk. 4, der giver mulighed for at gennemføre projekter, der kan skade et fuglebeskyttelsesområde eller et habitatområde (Natura 2000-område), hvis der ikke findes nogen alternativ løsning, og der foreligger bydende nødvendige hensyn til væsentlig samfundsinteresser. Foreningen peger på, at en sådan fravigelse kræver kompenserende foranstaltninger, og foreningen ser derfor gerne, at den nye bestemmelse i lovforslagets § 71, stk. 6, om foranstaltninger til fordel for fuglearters levesteder udvides til at gælde for alle former for dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV og V.

§ 71, stk. 4 og 5, er fremover hjemlen til at fastsætte regler, som implementerer bl.a. habitatdirektivets krav om konsekvensvurdering af planer og projekter og betingelserne for at fravige kravet om, at en plan eller projekt ikke må skade et Natura 2000-område. Reglerne findes i

bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 med senere ændring. Kravet om kompenserende foranstaltninger ved fravigelser fremgår af bekendtgørelsens § 10.

Den nye bestemmelse i § 71, stk. 6, tager sigte på formelt at gennemføre fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 3, hvorefter medlemsstaterne er forpligtede til at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at beskytte, opretholde eller genskabe tilstrækkeligt forskelligartede og vidtstrakte levesteder for alle vilde fuglearter. Bestemmelsen har således ingen sammenhæng med kravet om kompenserende foranstaltninger i fravigelsessituationen.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Til § 2 – lov om jagt og vildtforvaltning

Til ændringsforslag nr. 2 (§ 3, stk. 2) Principper for jagt og jagttider.

Danmarks Jægerforbund spørger til forståelsen af visse begreber og forventer, at fremtidig administrationspraksis vil være uændret.

Danmarks Naturfredningsforening kritiserer, at der i § 3, stk. 2, nr. 4-6, anvendes ordet ”bør”, da dette lægger op til jagt på blandt andet sjældne arter. Danmarks Naturfredningsforening foreslår, at der i § 3, stk. 2, nr. 5 og 6, ændres fra ”bør” til ”skal”.

Dansk Landbrug anfører, at der i stk. 2, nr. 2, er brugt en formulering, som går videre end direktivets bestemmelser, og at punktet bør ændres, så det stemmer overens med direktivet.

Dansk Land- og Strandjagt finder den gamle formulering dækkende og ser ikke nogen grund til, at fugle fremhæves specielt.

Dansk Ornitologisk Forening mener, at både fugle og pattedyr bør være omfattet af bestemmelsen om, at jagt ikke bør drives udenfor perioden 1. februar til 31. august.

Dansk Skovforening anmoder om, at det i bemærkningerne indskrives, at reglen i § 3, stk. 2, nr. 4, ikke er til hinder for at fortsætte den eksisterende bukkejagt i foråret.

Dyrenes Beskyttelse samt Birgit Heje Larsen anfører, at jagtbare arter som minimum bør have fred i deres respektive brunst- og yngletider, hvorfor § 3, stk. 2, nr. 4, bør affattes således ”Der *må* ikke drives jagt på pattedyr i perioden fra 1. februar til 30. september”. Samtidig bør der tilføjes et punkt for pattedyr om, at der ikke må drives jagt på pattedyr i brunst- eller yngletiden.

§ 3, stk. 2, nr. 1 - 3, er indsat for at imødekomme Europa-Kommissionens kritik af ufuldstændig gennemførelse af fuglebeskyttelsesdirektivets art. 7. Det er i bemærkningerne anført, at der med ændringerne ikke er tiltænkt nogen ændring af den måde jagt og vildtforvaltningsloven hidtil har været administreret på. Hensynet i § 3, stk. 2, nr. 2, indgår således som et af de principper, der gælder for at fastsætte jagttid.

Kommissionen har i sin åbnings skrivelse ikke anfægtet formuleringerne i den eksisterende § 3, stk. 2, hvorfor der ikke har været behov for at foretage ændringer for så vidt angår ordlyden af disse bestemmelser. I lovforslaget er de nævnte bestemmelser videreført i § 3, stk. 2, nr. 4 - 6. Lovforslaget indebærer således ikke, at bukkejagt i foråret er forbudt.

For at undgå, at den foreslåede formulering af § 3, stk. 2, nr. 4, kan give nogle utilsigtede fortolkningsproblemer i forhold til fugle, foreslås reglen ændret til ” Der bør ikke drives jagt i perioden 1. februar-31. august, svarende til formuleringen i eksisterende lovgivning”.

Lovforslaget er for så vidt angår § 3, stk. 2, nr. 4, blevet ændret på baggrund af de fremsatte bemærkninger. De øvrige bemærkninger har ikke givet anledning til at ændre lovforslaget.

Til ændringsforslag nr. 3 (§ 9 a) Hjemmel for ministeren til at iværksætte bevaringforanstaltninger for pattedyr og regler herom.

Danmarks Jægerforbund anfører, at det er vanskeligt, at gennemskue betydningen og konsekvensen af bestemmelsen. Samtidig ønskes en justering af formuleringerne, så fortolkningstvivil undgås.

Forslaget er en følge af EF-domstolens praksis og Kommissionens åbningsskrivelser, hvorefter forpligtelserne efter fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet skal gøres til genstand for en præcis gennemførelse i national lovgivning.

Bestemmelsen supplerer § 30. stk. 2-4, som forslået i naturbeskyttelsesloven

Lovgivningen har hidtil været administreret i overensstemmelse med forpligtelsen i habitatdirektivets artikel 12, stk. 4. Den formelle indføjelser i lovgivningen forventes således ikke at give anledning til ændring af administrationen. Der henvises i øvrigt til de særlige bemærkninger i lovforslaget til jagt og vildtforvaltningslovens § 9 a.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Danmarks Naturfredningsforening foreslår, at loven suppleres med en bekendtgørelse, der lister direktivernes artslister, så der kan ske revision af listerne uden lovændring.

For at sikre at det ved lovforslagets vedtagelse står klart, hvilke arter der er omfattet af hvilken beskyttelse, og dermed hvilke konsekvenser lovforslaget har, er det valgt at skrive de beskyttede arter ind som bilag til lovforslaget. Det er korrekt, at en ændring af listerne således vil kræve lovændring.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Kommunernes Landsforening anbefaler, at det i lovforslaget præciseres, hvem der er ansvarlig myndighed, og forudsætter, at kommunerne ikke får opgaver direkte på baggrund af de nye regler i § 9 a.

Lovforslaget formaliserer miljøministerens pligt til at opfylde habitatdirektivets art. 12, stk. 4, og art. 14 og ændrer ikke ved kommuners og regioners kompetencer eller opgavebyrde i gennemførelsen af naturdirektiverne.

Det er præciseret i lovforslagets økonomiske og administrative bemærkninger.

Til ændringsforslag nr. 4 (§ 33, stk. 1) Hjemmel til at oprette vildtreservater.

Danmarks Idræts-Forbund og **Friluftsrådet** anmoder om, at oprettelsen af vildtreservater sker på baggrund af pålidelige og objektive videnskabelige oplysninger.

Danmarks Jægerforbund finder ændringen fra ”kan oprette” til ”opretter” uhensigtsmæssigt, da der i direktiverne ikke er et krav om oprettelse af reservater. Samtidig anføres det, at ændringen fra ”fiskeriterritoriet” til ”den eksklusive økonomiske zone” bør ske konsekvent.

Dansk Land- og Strandjagt finder betegnelsen fiskeriterritoriet bedre dækkende end den eksklusive økonomiske zone. Det anføres, at det er betænkeligt, at der anvendes formuleringen ”miljøministeren opretter”, da lokalbefolkningen hægtes af med en sådan formulering.

Den foreslåede ændring fra ”kan oprette” til ”opretter” imødekommer kommissionens kritik i åbningsskrivelserne. Der er ikke tilsigtet ændringer i den administrative procedure for udpegning af vildtreservater, herunder hvilket grundlag udpegningen skal foretages på. Vildtreservater vil efter sædvanlig praksis ske efter en offentlig høring, hvor også lokalbefolkningen får lejlighed til at ytre sig. Oprettelse af vildtreservater er et af flere instrumenter til at sikre udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne.

Miljøministeriet er enig i, at fiskeriterritoriet er bedre dækkende end den eksklusive økonomiske zone, idet fiskeriterritoriet dækker såvel søterritoriet som den eksklusive økonomiske zone.

Bemærkningerne om fiskeriterritoriet og den eksklusive økonomiske zone har medført, at lovforslaget på dette område er ført tilbage til den oprindelige ordlyd.. De øvrige fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Til ændringsforslag nr. 5 (§ 37) Hjemmel til at fastsætte regler om regulering af vildt.

Danmarks Naturfredningsforening anfører, at regulering af arter med ugunstig bevaringsstatus som udgangspunkt ikke bør finde sted. Det foreslås, at bestemmelsen ændres til at regulering ”ikke må hindre opretholdelsen af den pågældende arts gunstige bevaringsstatus”.

Dansk Ornitologisk Forening finder ikke, at denne paragraf er i overensstemmelse med bestemmelserne i henholdsvis habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet. DOF ønsker en nøjere begrundelse herfor.

Formuleringen i lovforslaget er i overensstemmelse med ordlyden af direktiverne og imødekommer dermed kritikken i kommissionens åbningsskrivelser. Lovforslaget afspejler således habitatdirektivets artikel 16 og fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 9. Der henvises i øvrigt til lovbemærkningerne.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Til ændringsforslag nr. 6 (§ 46) Miljøministerens mulighed for at dispensere fra jagt- og vildtforvaltningslovens øvrige bestemmelser.

Danmarks Jægerforbund ser vanskeligheder forbundet med at give dispensation efter stk. 2, i forbindelse med jagt, dvs. reglerne i jagt- og vildtforvaltningslovens § 8 om, at reder og levesteder ikke må iagttages og registres til skade for arterne, og § 25 hvorefter der ikke må jages fra et motordrevet køretøj eller luftfartøj. Forbundet er forundret over, at reglerne i stk. 2, for en række forhold alene vedrører fugle. Det fremhæves særligt, at der fortsat bør være mulighed for at handicappede kan få dispensation til at anvende motoriserede hjælpemidler.

Bemærkningen om motoriserede hjælpemidler for handicappede har givet anledning til tilføjelse af en ny bestemmelse i stk. 4, hvorefter miljøministeren i ganske særlige tilfælde kan dispensere fra reglen i § 25. Det er præciseret i lovforslagets bemærkninger, at bestemmelsen giver hjemmel til at kunne give handicappede dispensation til at anvende motoriserede hjælpemidler i forbindelse med jagt. Miljøministeriets hidtidige administration på dette område videreføres.

Årsagen til, at en del af bestemmelsen alene vedrører fugle, er, at dele af bestemmelsen er en gennemførelse af fuglebeskyttelsesdirektivet.

Dansk Ornitologisk Forening finder, at denne paragraf ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i henholdsvis habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet. DOF ønsker en nøjere begrundelse herfor. Det anføres særligt, at der i henhold til den engelske direktivtekst bør stå ” bestands *gunstige* bevaringsstatus”.

Lovforslaget afspejler habitatdirektivets artikel 16 og fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 9 og er en opfølgning på Kommissionens åbningskrivelser. Formuleringen i lovforslaget er i overensstemmelse med ordlyden af direktiverne. Der henvises i øvrigt til lovbemærkningerne.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Til ændringsforslag nr. 7 (§ 52)Hjemmel til miljøministeren til at træffe foranstaltninger til beskyttelse af vilde fugle.

Danmarks Jægerforbund finder, at hjemlen er meget løst formuleret og vil give anledning til fortolkningsspørgsmål. Det anføres, at bestemmelserne om at sikre levesteder også bør gælde for pattedyr.

Dansk Land- og Strandjagt finder, at bestemmelsen bør udgå, da den giver miljøministeren mulighed for at gøre hele den jyske vestkyst til nationalpark uden inddragelse af lokalbefolkningen.

Bestemmelsen i stk. 5 er en opfølgning på Kommissionens åbningskrivelse. Bestemmelsen tager sigte på formelt at gennemføre fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 3, hvorefter medlemsstaterne er forpligtede til at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at beskytte, opretholde eller genskabe tilstrækkeligt forskelligartede og vidtstrakte levesteder for alle vilde fuglearter. Offentligheden vil blive inddraget i samme omfang som hidtil. Nationalparker kan som hidtil alene oprettes efter proceduren i lov om nationalparker.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Til § 3 – lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder

Professor dr. jur. Peter Pagh har påpeget manglende sammenhæng mellem lovforslagets ordlyd og de tilhørende bemærkninger, herunder især vedrørende kriterierne for udpegning af fuglebeskyttelsesområder.

Kritikken er imødekommet ved redigering og omformulering af bemærkningerne til § 3.

Dansk Ornitologisk Forening er betænkelig ved proceduren for udpegning af fuglebeskyttelsesområder. Foreningen foreslår adgang til klage over en beslutning om ikke at udpege et område.

Der er pligt til at udpege de bedst egnede områder. Pligten indtræder, så snart det er konstateret, at et område er bedst egnet ud fra direktivets kriterier. Spørgsmålet om udpegning er en regeringsforpligtelse i forhold til EU og er ikke egnet til administrativ efterprøvelse. Pligten fremgår nu mere præcist af lovforslagets bemærkninger.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til yderligere ændringer.

Danmarks Idræts-Forbund og Friluftsrådet noterer sig, at den samrådsprocedure, der omhandles i forslaget til § 36, stk. 3 i miljømålsloven, iværksættes på grundlag af relevante og pålidelige videnskabelige oplysninger.

Det fremgår af bemærkningerne, at habitatdirektivets artikel 5, stk. 1, forudsætter, at Europa-Kommissionen kan iværksætte samrådsprocedure for udpegning af yderligere habitatområder, når der foreligger relevante og pålidelige videnskabelige oplysninger i relation til en prioriteret naturtype eller prioriteret art.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Kommunernes Landsforening bemærker, at det ikke kan udelukkes, at forslaget til ny § 36, stk. 3, om beskyttelse af et område, mens samrådsproceduren om oprettelse af et internationalt beskyttelsesområde pågår, får praktisk betydning og ønsker præciseret, at kommuner ikke kan pålægges at foretage beskyttelsesforanstaltninger alene på baggrund af denne bestemmelse.

Det fremgår af bemærkningerne, at bestemmelsen alene omhandler udpegning af områder for prioriterede arter, at udpegning på land er afsluttet, og at den eneste prioriterede art for vand er snæblen, som der allerede er udpeget beskyttelsesområde for i hele dens leveområde i havet. Der har ikke hidtil været uenighed mellem den danske regering og Kommissionen om udpegning af områder for prioriterede arter, og det forventes heller ikke at blive tilfældet i fremtiden. En eventuel supplerende udpegning forventes derfor ikke at ske i medfør af den nye bestemmelse, men efter den almindelige bestemmelse i § 36, stk. 1. Bestemmelsen forventes således ikke at få praktisk betydning for kommunerne.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Til § 4 – Lov om beskyttelse af havmiljøet

Til ændringsforslag nr. 4 (§ 46) om miljøministerens pligt til at gribe ind over for aktiviteter på havet, der skader Natura 2000 områder og de arter, de er udpeget for.

Danmarks Idræts-Forbund påpeger, at indførslen af mulighed for ministeren til at tilbagekalde eller ændre allerede udstedte tilladelser kan medføre væsentlige økonomiske konsekvenser for nogle havne.

Bestemmelsen er en implementering af habitatdirektivets artikel 6, stk. 2, som siger, at medlemsstaterne skal træffe passende foranstaltninger over for nuværende og fremtidige aktiviteter for at forhindre forringelser af naturtyperne og levestederne for de arter, som lokaliteterne er udpeget for, hvis disse forstyrrelser har betydelige konsekvenser for habitatdirektivets målsætninger.

Den foreslåede bestemmelse er således en præcisering af ministerens pligt til at gribe ind, hvis en igangværende aktivitet viser sig at skade gunstig bevaringsstatus i et internationalt naturbeskyttelsesområde. Der er derfor ikke tale om en ny hjemmel til at tilbagekalde en tilladelse, men alene en formel præcisering af pligten. Bestemmelsen har derfor ikke økonomiske konsekvenser.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Til ændringsforslag 5 (§ 57 a) Hjemmel for miljøministeren til med henblik på at opfylde naturdirektiverne at fastsætte regler for, i hvilke tilfælde og på hvilke vilkår kan meddeles tilladelser og godkendelser efter havmiljøloven.

Danmarks Idræts-Forbund, Foreningen af lystbådehavne i Danmark og Dansk Sejlunion finder, at bestemmelsen er for bredt formuleret og mener således, at den udvider krav til konsekvensvurderinger. Det bemærkes derfor, at § 57 a bør udgå, og at § 26, stk. 3, 2. og stk. 4 i stedet bør bevares.

§ 57 a er fremover hjemlen til at fastsætte regler om konsekvensvurdering, når ansøgninger om de tilladelser, godkendelser og beredskabsplaner, som er omfattet af bestemmelsen, skal behandles. Reglerne findes i bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 med senere ændring om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

§ 57 a er således en formalisering af ministerens pligt til at sikre gennemførelse af konsekvensvurderinger. Bestemmelsen indeholder ingen realitetsændring. For så vidt angår klappning er der således ikke tale om en udvidelse af de hidtidige forpligtigelser, men en formel præcisering og samling heraf.

Hvor man efter de gældende regler for så vidt angår klappning, anvender § 28 til at fastsætte regler vedrørende opfyldelse af habitatdirektivet, er denne hjemmel nu rykket over i § 57 a. Samtidig er bestemmelsen i overensstemmelse med habitatdirektivet ændret fra "kan" til "skal". Da denne skal-pligt nu er præciseret i § 57 a, er § 26, stk. 3, 2. pkt., nu overflødig og foreslås derfor ophævet. Der er tale om en regelforenklung.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Danske Havne udtaler, at det er af yderste vigtighed, at de vurderinger der i henhold til lovforslaget skal foretages, førend der kan gives tilladelser til f.eks. klapning, ikke pålægger havnene udgifter, der er disproportionale i forhold til klappingens påvirkning af miljøet.

Øgede udgifter kan meget vel betyde, at nogle havne må lukke og i den forbindelse påpeger **Danske Havne**, at fortsatte tilladelser til oprensning, transport og klappning derfor må kunne anses for værende ”bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser”, jf. habitatdirektivets artikel 6, stk. 4.

Danmarks Idræts- Forbund og **Dansk Sejlunion** bemærker, at det er af afgørende betydning, at der sikres udlægning af nye klappladser eller mulighed for at fravige de regler, der er fastsat i medfør af § 57 a (bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter som senere ændret ved bekendtgørelse 1443 af 11. december 2007) for så vidt angår klappning. Alternativet er, at havnene vil stå med store ekstraudgifter samt lange, ubæredygtige transportafstande.

Forpligtelserne til at foretage konsekvensvurderinger fremgår allerede i dag af de gældende regler. Udgifterne hertil påhviler som hidtil ansøger.

Det kan ikke udelukkes at fremtidige tilladelser til oprensning, transport og klappning kan anses for omfattet af ”bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser” i habitatdirektivets artikel 6, stk. 4’s forstand. Det afhænger dog af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Der vil i 2008 blive foretaget supplerende udpegninger af internationale naturbeskyttelsesområder på havet. **Danske Havne** vil hertil gerne påpege nødvendigheden af at ”indtænke” havnene og skibsfarten i denne forbindelse.

Miljøministeriet noterer sig Danske Havnes tilkendegivelser i forbindelse med supplerende udpegninger på havet. Disse tilkendegivelser vedrører imidlertid ikke høringen af det udsendte lovforslag..

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Til § 5 – Lov om råstoffer

Danmarks Naturfredningsforening anser det for kritisabelt, at ophæve forbuddet i § 20, stk. 4, mod råstofindvinding fra havbunden i Natura 2000-områder.

Det gældende forbud er ikke absolut. Miljøministeren kan efter råstoflovens § 20, stk. 5, dispensere fra forbuddet, hvis det ikke skader bevaringsstatus for de naturtyper eller arter, områderne er udpeget for. Reglerne herom i stk. 4 og 5 afløses af en bestemmelse, der giver samme sikring af områderne, men som også omhandler indvinding uden for områderne, som kan have virkning i områderne. Der sker således en forbedring af beskyttelsen, der bringes i overensstemmelse med direktivets krav.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Dansk Skovforening og Dansk Landbrug finder, at en tilbagekaldelse af en indvindingstilladelse efter forslaget til § 24, stk. 2, bør medføre erstatning for tab i ejendomsværdi. Det bør udløse erstatning, og dette bør afspejles i opgørelsen af de økonomiske konsekvenser af lovforslaget.

Bestemmelsen vedrører indvinding af råstoffer på havbunden, som hører under statens højhedsret. Der sker derfor ikke tab af ejendomsværdi for private, når en indvindingstilladelse tilbagekaldes. Ministeren har allerede hjemmel til at tilbagekalde indvindingstilladelser til havs i den gældende § 24, stk. 5. Den foreslåede bestemmelse er en præcisering af ministerens pligt til at gribe ind, hvis en igangværende indvinding viser sig at skade bevaringsstatus i et internationalt naturbeskyttelsesområde. Der er således ikke tale om en ny hjemmel til at tilbagekalde en tilladelse, men alene en formel præcisering af pligten. Bestemmelsen har derfor ikke økonomiske konsekvenser.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Til § 9 – lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Dansk Landbrug finder, at de retningslinjer, som er udstukket i vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug skal skrives ind i en bekendtgørelse, så det sikres, at kommunernes administration af loven sker i overensstemmelse med beskyttelsesniveauerne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Dansk Landbrug finder, at dette er en konsekvens af denne nye bestemmelse i lovforslaget, som giver miljøministeren hjemmel til at fastsætte regler for tilladelser, godkendelser mv. for at opfylde EU's naturdirektiver, og mener, at dette bør fremgå af bemærkningerne til lovforslaget.

Hovedsigtet med lovforslaget er at præcisere den retlige ramme, som sikrer, at de pågældende EU-retsakter på naturbeskyttelsesområdet retligt anvendes fuldt ud. Lovforslaget har derfor alene formel karakter. Fastsættelsen af en ny bemyndigelsesbestemmelse i husdyrbrugsloven har således alene til formål at fastsætte en pligt for miljøministeren til at fastsætte regler med henblik på opfyldelse af direktiver og beslutninger på naturbeskyttelsesområdet med henblik på at forpligte de kompetente myndigheder til at overholde direktiverne og at sikre, at alle relevante projekter bliver konsekvensvurderet i forhold til de internationale naturbeskyttelsesområder. Det bemærkes, at der ikke med dette lovforslag er tale om en reel ændring af den eksisterende retstilstand på området. De synspunkter, som Dansk Landbrug er fremkommet med, er således ikke relevante i forhold til dette lovforslag, men derimod i forhold til den konkrete udmøntning af bemyndigelsesbestemmelsen. På den baggrund kan Dansk Landbrugs ønske om supplerende tekst i lovbemærkningerne ikke imødekommes.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Til lovforslagets økonomiske og administrative bemærkninger

Kommunernes Landsforening vurderer umiddelbart, at lovforslaget ikke har økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunerne, men landsforeningens endelige vurdering forudsætter en afklaring af de faglige spørgsmål, som KL har rejst.

Af bemærkningerne oven for til lovforslagets § 1, lov om naturbeskyttelse, § 2, lov om jagt og vildtforvaltning samt § 3, lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder fremgår det, at lovforslaget ikke ændrer ved kommuners kompetencer eller opgavebyrde i gennemførelsen af naturdirektiverne. Der er derfor ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for disse myndigheder.

Det er præciseret i lovforslagets økonomiske og administrative bemærkninger.

Danske Havne mener ikke, at det er korrekt, at lovforslaget ikke har økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Lovforslaget er en følge af Kommissionens åbningsskrivelser og EF-domstolens praksis, hvorefter forpligtelserne efter fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet skal gøres til genstand for en detaljeret, klar og præcis gennemførelse. Lovforslaget formaliserer disse pligter og indebærer ikke i sig selv byrder for erhvervslivet.

De fremsatte bemærkninger giver ikke anledning til at ændre lovforslaget.

Bemærkninger til emner, som falder uden for lovforslaget.

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) og **Danmarks Naturfredningsforening (DN)** henviser i deres høringssvar til henvendelse af 12. oktober 2007 til By- og Landskabsstyrelsen om mangler ved den danske implementering af fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet og fremhæver, at det foreliggende lovforslag kun retter op på nogle af disse mangler.

Foreningerne hæfter sig ved, at lovforslag om supplerende gennemførelse af artsbeskyttelsen efter de 2 direktiver forventes fremsat i næste folketingsamling. **DOF** finder, at det burde have indgået i det foreliggende lovforslag.

Miljøministeriet lægger vægt på, at der foretages en grundig gennemgang af konsekvenserne af en yderligere implementering af artsbeskyttelsen, før der fremsættes et lovforslag. Dette lovforslag forventes fremsat i folketingssamlingen 2008/2009.

DN peger på, at der efter foreningens opfattelse er en række problemer i administrationen af gældende lov og ser frem til en drøftelse med Miljøministeriet om både udeståender i den retlige gennemførelse og den administrative praksis. **DOF** peger på administrationen af kommunernes handlepligt efter naturbeskyttelseslovens kap. 2 a om internationale naturbeskyttelsesområder som et problemområde.

DOF efterlyser en plan for nødvendige ændringer af en række bekendtgørelser af betydning for fuglebeskyttelsen. **DOF** efterlyser endvidere lovfæstelse af en pligt for myndighederne til at tage nødvendige skridt til at beskytte særlige forekomster af de særligt beskyttelseskrævende arter på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1.

By- og Landskabsstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen vil naturligvis fortsætte dialogen med foreningerne. Skov- og Naturstyrelsen vil fortsætte arbejdet med at gennemgå og om nødvendigt ændre gældende bekendtgørelser i lyset af direktivforpligtelserne.

Professor dr. jur. Peter Pagh mener, at der bør fastsættes generelt forbud til opfyldelse af habitatdirektivets artikel 6, stk. 2.

Emnet falder uden for det fremsatte forslag, idet det ikke er omfattet af åbningsskrivelserne. Miljøministeriet deler ikke Peter Pagh's opfattelse af rækkevidden af artikel 6.2.

Til § 7, 9 og 10 – Lov om forurennet jord, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og lov om miljøbeskyttelse

Professor dr. jur. Peter Pagh anbefaler, at regler om at præcisere pligten til at have regler om konsekvensvurdering af planer og projekter bør udvides til også at omfatte påbudssituationer efter de pågældende love, således at det præciseres, at de pågældende påbudshjemler tjener til opfyldelse af naturbeskyttelsesformål i relation til de internationale naturbeskyttelsesområder.

Emnet falder uden for det fremsatte forslag og er ikke omfattet af åbningsskrivelserne, som ligger til grund for forslaget. De pågældende påbudshjemler finder anvendelse inden for lovens formålsbestemmelser, herunder til varetagelse af naturbeskyttelses interesser. Dette omfatter også varetagelse af hensynene til beskyttede områder og arter i overensstemmelse med direktiverne. En særlig præcisering af pligten til at varetage disse hensyn kunne rejse tvivl om hjemlernes anvendelse i øvrigt og findes ikke hensigtsmæssig.